

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЦЕНТР НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ІНІЦІАТИВ”

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “МОЛОДІЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЧИНАЮЧИХ ЛІДЕРІВ”

ЛЮДИНА, ПРАВО, ДЕРЖАВА: ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВИМІРИ

ЗВІРНИК НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 ТРАВНЯ 2026 РОКУ

М. ВІННИЦЯ

УДК 34:316.6:342.7

л54 Людина, право, держава: правові та соціально-психологічні виміри: зб. матеріалів наук. практ. конф. (м. Вінниця, 15 травня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив., Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Зінченко Людмила Петрівна - засновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Заступник голови редакційної колегії

Байцур Катерина Юріївна - співзасновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Члени редакційної колегії:

Василенко Віктор Михайлович- перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Музичук Олександр Миколайович- проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

Невядовський Владислав Олегович - учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент

Іванцов Володимир Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності

Чишко Катерина Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності та якості підготовки кадрів

Статівка Олена Олександрівна – завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляска Оксана Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

Коляда Андрій Ігорович
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Бардін Євгеній Вікторович
старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки, підполковник
поліції

НАПАДИ НА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ЗАТРИМАННЯ: СУЧАСНІ ЗАГРОЗИ ТА ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ

Безпека поліцейського під час затримання підозрюваних залишається однією з найгостріших проблем правоохоронної діяльності в Україні. Збройний конфлікт із Росією кардинально змінив середовище, в якому працює НПУ, зараз суспільство насичене різними видами зброї від легкого стрілецького озброєння до ручних протитанкових гранатометів та боеприпасів до них. Значна частина цієї зброї не зареєстрована та перебуває в обігу незаконно.

За офіційними даними, кількість злочинів із застосуванням вогнепальної зброї та вибухівки зросла майже вчетверо порівняно з 2021 роком. Лише у 2026 році зафіксовано 127 таких злочинів. Ця динаміка безпосередньо впливає на рівень небезпеки під час затримань.

Трагічний інцидент у Черкаській області 27 січня 2026 року наочно показав, до чого може призвести недооцінка загрози: під час спроби затримати підозрюваного у вбивстві четверо поліцейських загинули, ще один отримав поранення. Цей випадок став одним із найбільших втрат особового складу за останні роки в мирних умовах.

Окремо варто відзначити випадок у Запоріжжі, де особа, яка мала зброю нібито для самозахисту, використала її проти поліцейського. Цей факт свідчить про те, що навіть «легальна» зброя в руках нестабільних людей становить реальну загрозу для правоохоронців.

Окремою категорією загроз є цілеспрямовані атаки на представників правоохоронних органів. Теракт у Львові у лютому 2026 року, внаслідок якого загинула молода поліцейська і постраждали понад двадцять її колег, ще раз довів що працівники поліції стали важливими цілями для ворожих диверсійно-розвідувальних груп.

Аналіз подій дозволяє виокремити основні чинники, що підвищують ризик нападів на поліцейських під час затримань: широкий нелегальний обіг зброї та боєприпасів, психологічна нестабільність окремих ветеранів, зростання агресивності правопорушників, нестача особового складу через мобілізацію та перевантаженість підрозділів.

З правової точки зору, напад на поліцейського під час виконання службових обов'язків кваліфікується за статтею 345 Кримінального кодексу України. Але сама по собі відповідальність є недостатньою для запобігання вчинення кримінальних правопорушень, необхідно знайти нові методи для захисту та запобігання таких ситуацій. В умовах військового стану особи нехтують кримінальною відповідальністю та все одно надають перевагу вчинити злочин.

Шляхи мінімізації загроз. На основі аналізу можна запропонувати кілька напрямів:

1. Тактична підготовка. Навчання курсантів і діючих офіцерів сучасним методикам безпечного наближення до затриманого, контролю дистанції та взаємодії у складі наряду. Особлива увага-відпрацюванню дій у випадках, коли підозрюваний може бути озброєний.

2. Технічне оснащення. Обов'язкове забезпечення патрульних бронежилетами, засобами відеофіксації та нелетальними засобами впливу. Досвід

показує, що камери на форменому одязі не тільки захищають поліцейських, а й суттєво стримують агресивну поведінку правопорушників.

3. Аналіз ризиків перед виїздом. Перед кожним затриманням необхідно перевіряти інформацію про особу: наявність судимостей, психічні розлади, факти застосування зброї в минулому. Це дасть змогу обирати відповідну тактику та чисельність наряду.

4. Психологічна підтримка особового складу. Перевантаження, стрес воєнного часу та регулярний контакт із насильством негативно впливають на реакцію поліцейського в критичній ситуації. Регулярна психологічна допомога – не слабкість, а необхідна складова бойової готовності.

5. Контроль за обігом зброї. Системна робота з вилучення незаконної зброї, яка осідає на руках після демобілізації чи потрапляє до злочинців, — один із ключових елементів захисту поліцейських на довгострокову перспективу.

Проблема нападів на поліцейських під час затримань набула нових масштабів в умовах воєнного часу. Вирішити її виключно правовими інструментами неможливо. Потрібен комплексний підхід: тактична підготовка, технічне оснащення, аналітична робота та психологічна підтримка. Кожен поліцейський, який виходить на чергування, має знати, що держава зробила все можливе для його безпеки.

Список використаних джерел:

1. Ягунов Д. Злочини з використанням зброї та вибухівки в умовах війни: статистичний портрет 2013–2025 років. URL: <https://www.yagunov.in.ua/20132025-firearms/> (дата звернення: 27.03.2026).

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131.

3. Небитов А. Інтерв'ю про безпеку в Україні: 16 тисяч одиниць зброї на руках та «історичний мінімум» злочинів. Телеграф. 2025. URL: <https://news.telegraf.com.ua> (дата звернення: 27.03.2026).

4. ISW. Росія змінює цілі масованих ударів та посилює кампанію терактів і диверсій в Україні. НВ. 2026. URL: <https://nv.ua> (дата звернення: 27.03.2026).